

VEILIG & GEZOND

Kinderopvang

Veiligheids- en gezondheidsbeleid

Kinderen van September

Van Aylvaweg 38, 8748 CE Witmarsum

Geactualiseerd op: 22 juni 2019

Inhoudsopgave

Veiligheidsbeleid

- Inleiding
- Kwaliteit coördinator
- Risico's en maatregelen algemeen
- Grote risico's en maatregelen per ruimte
- Brandveiligheid
- Geldig erkend EHBO certificaat
- Voorkomen van grensoverschrijdend gedrag
- Achterwachtregeling
- Meldcode kindermishandeling
- Veiligheid en privacy
- Anti-pestprotocol
- Internetprotocol
- Kinderen leren om te gaan met kleine risico's

Gezondheidsbeleid

- Inleiding
- Het voorkomen van (de verspreiding van) ziektekiemen
- Schone speel- en leefomgeving
- Zieke kinderen
- Textiel
- Allergieën
- Een gezond binnenklimaat
- Frisse lucht
- Een gezond buitenmilieu
- Kinderen leren omgaan met gezondheidsrisico's

Bijlagen

- Anti-pestprotocol
- Internetprotocol
- Actielijst gezondheid en veiligheid
- Actualiseren veiligheids- en gezondheidsbeleid

Inleiding

Met ingang van 1 augustus 2018 hebben wij een veiligheids- en gezondheidsbeleid opgesteld. Het doel van het beleid is om samen met de medewerkers de kinderen een veilige en gezonde speel- en leefomgeving te bieden waarbij eventuele risico's tot een minimum beperkt worden.

Het beleid wordt continue geactualiseerd en bijgewerkt. Zo blijven we scherp en kunnen we ook bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, beschikken over een beleid dat direct toegepast kan worden. De houder draagt er zorg voor dat er gehandeld wordt naar het veiligheids- en gezondheidsbeleid binnen het kindercentrum.

We kunnen met dit plan niet alle incidenten voorkomen. Er kan altijd iets misgaan. Daarom vinden wij het belangrijk dat we naast een actueel beleid ook kinderen leren om op een goede manier met risico's om te gaan. Het zijn leermomenten die zij ook thuis kunnen toepassen.

Mocht u aanvullingen hebben of tegen iets aan lopen dat in het beleid moet worden opgenomen, dan horen we dat heel graag. We staan altijd open voor suggesties om het verblijf nog veiliger en gezonder te maken.

Kwaliteit coördinator

Om het beleid op het gebied van veiligheid en gezondheid te bewaken hebben wij een coördinator die de kwaliteit op het gebied van het beleid en de uitvoering van dit beleid controleert, bijstelt en handhaaft.

De kwaliteit coördinator bij ons kinderverblijf is:

Rinze Bootsma, bereikbaar op telefoonnummer: 0517-210003

Veiligheidsbeleid

Het veiligheidsverslag is een beknopte en overzichtelijke samenvatting van alles wat er binnen het kinderdagverblijf op het gebied van (brand)veiligheid is gebeurd. Het is een levend document dat ieder kwartaal en bij bijzonderheden zoals een verbouwing, verandering van de inrichting of na een incident wordt aangepast. In het veiligheidsbeleid zijn, conform de afspraken binnen de Kwaliteit en Innovatie Kinderopvang 2018, de grootste risico's en maatregelen op het gebied van veiligheid en incidenten opgenomen.

Als bijlage is een actualisatielijst toegevoegd waarin wij aangeven wanneer het beleid voor het laatst is aangepast en wat de reden voor deze aanpassing is geweest. Wanneer er een aanpassing is geweest in het beleid, wordt de meest actuele versie op de site en in uw eigen ouderportaal geplaatst.

Risico's en maatregelen algemeen

1) *Kind komt met vingers tussen de deur of het raam*

Alle deuren en ramen die een risico vormen zijn beveiligd middels veiligheidstrips. Deze worden ieder kwartaal gecontroleerd op beschadigingen en werking. Indien nodig worden deze vervangen.

2) *Kind komt in aanraking met elektriciteit*

Stopcontacten die in handbereik zijn van de kinderen zijn voorzien van stopcontactbeveiligers. Daarnaast voorkomen wij zoveel mogelijk de aanwezigheid van losse snoeren en maken wij gebruik van kabelgoten. Elektrische apparaten worden indien deze niet door de kinderen bediend of gebruikt mogen worden, buiten handbereik geplaatst. Zie ook "leren omgaan met risico's".

3) *Struikelen en uitglijden*

Om te voorkomen dat kinderen, medewerkers of ouders struikelen of uitglijden zorgen we ervoor dat er een open speelruimte is gecreëerd waarbij vaste meubels niet in het looppad of centraal in de speelruimte worden geplaatst. Natte plekken op de vloer worden direct drooggemaakt en speelgoed dat niet gebruikt wordt moet worden opgeruimd. Zie ook "leren omgaan met risico's".

4) *Bezeren aan oneffenheden in muren en meubilair*

Ieder kwartaal controleren wij het verblijf op oneffenheden in muren, zoals uitstekende spijkers en schroeven. Oneffenheden die het risico vormen dat kinderen zich hieraan bezeren, worden direct verwijderd. Ook wordt het meubilair gecontroleerd op scherpe hoeken, randen of beschadigingen die een risico vormen. Is dit het geval dan wordt er direct actie ondernomen om dit te verhelpen of het meubilair wordt verwijderd. Het meubilair dient degelijk en veilig te zijn.

5) *Kind bezeert zich aan radiator*

Als een radiator een risico vormt waarbij een kind zich kan bezeren, wordt deze voorzien van een ombouw. Zie ook "leren omgaan met risico's".

6) *Kind valt door glazen ruit*

Ramen die een risico vormen waarbij kinderen door de ruit kunnen vallen, zijn voorzien van veiligheidsglas of veiligheidsfolie. Daarnaast hebben wij afspraken met de kinderen gemaakt om het risico op incidenten te minimaliseren. Zie ook "leren omgaan met risico's".

7) *Kind bezeert zich aan speelgoed*

Het speelgoed is afgestemd op de juiste leeftijdsgroep en dient veilig te zijn. Kapot speelgoed dat een risico vormt waarbij kinderen zich kunnen bezeren of kleine onderdelen kunnen inslikken (afhankelijk van de leeftijd) worden verwijderd of gerepareerd.

8) Kind komt in aanraking met chemische middelen of medicijnen

Schoonmaakmiddelen, bestrijdingsmiddelen, medicijnen of andere chemische (gevaarlijke) producten worden buiten het bereik van kinderen opgeborgen. Ook hebben wij de afspraak gemaakt dat de tassen van de (pedagogisch) medewerkers buiten het bereik van kinderen worden opgeborgen. Ruimtes waar kinderen geen toegang toe hebben zijn indien mogelijk afgesloten. Zie ook “leren omgaan met risico’s”.

9) Kind wordt vermist

Het grootste risico dat een kind vermist wordt is tijdens breng- en haalmomenten. We zorgen ervoor dat voor (jonge) kinderen (kdv) die niet zelfstandig naar buiten mogen de deuren en hekken van e buitenruimte gesloten zijn. Ook zijn er afspraken gemaakt met de ouders of verzorgers wie de kinderen ophalen. Zonder nadrukkelijke toestemming van de ouders wordt een kind nooit aan een ander persoon (dan is afgesproken) meegegeven.

Daarnaast zorgen we ervoor dat er conform de wettelijke eis voldoende pedagogisch medewerkers aanwezig zijn die toezicht houden. Zij weten altijd welke en hoeveel kinderen er in het de groep aanwezig zijn. Dit geldt ook voor uitstapjes die we met de kinderen maken. Indien een kind toch wordt vermist, treedt het protocol “vermissing kind” in werking. Dit protocol is in te zien op de locatie. Zie ook “leren omgaan met risico’s”.

10) Een kind verbrandt zichzelf

Hete dranken worden niet in het directe bijzijn van kinderen genuttigd of geplaatst. We plaatsen hete dranken altijd op een zo veilig mogelijke plek die niet binnen handbereik van de kinderen is. Oudere kinderen die zelf hete drank drinken, zoals bijvoorbeeld een kop thee, wordt geleerd dat zij hier voorzichtig mee om moeten gaan.

Entree

Hieronder beschrijven wij de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de ingang / entree van het verblijf.

Ouders en kinderen kunnen via de hoofdingang het gebouw betreden. In de hal kunnen de jassen en tassen van de kinderen worden opgehangen. Vervolgens kunnen de ouders aanbellen. Een aanwezige medewerker opent dan van binnenuit de schuifdeuren naar de groepsruimte. De deur naar het KDV en naar de BSO kan uitsluitend van binnenuit worden geopend. Bij het KDV kan een medewerker op de rode knop drukken en bij de BSO hangt er een sleutel. De rode knop en de sleutel hangen hoog, waardoor de kinderen hier niet bij kunnen komen. De muren van de entree zijn deels van glas, zodat de medewerker kan zien wie er naar binnen wil.

Hal

Hieronder beschrijven wij de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de gangpaden van het verblijf.

- In verband met de brandveiligheid zorgen we er altijd voor dat de hal toegankelijk is en de nooduitgangen goed bereikbaar zijn.
- Kinderen kunnen tegen elkaar botsen en zich bezeren. We hebben de afspraak gemaakt dat kinderen niet mogen rennen in de hal. Zie ook "leren omgaan met risico's".

Opberg- / schoonmaakruimte

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot opberg- en schoonmaakruimten van het verblijf.

- Kinderen hebben geen toegang tot opbergruimten en schoonmaakruimten. Deze zijn (indien mogelijk) afgesloten om te voorkomen dat kinderen in aanraking komen met onder andere chemische stoffen.

Keuken

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de keuken van het verblijf.

- De keuken bevindt zich in een aparte ruimte aangrenzend aan de groepsruimte van het Kinderdagverblijf. Deze ruimte is voor de kinderen afgeschermd met een veiligheidshekje.
- De deur naar de keuken is vervangen door een hekje, zodat de medewerker in de keuken altijd mee kan luisteren.
- Kinderen hebben alleen toegang tot de keuken onder begeleiding en met toestemming van de pedagogisch medewerk(st)er. Dit is ook opgenomen binnen de leermomenten.

Groepsruimte kinderdagverblijf

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de groeps- / leefruimte.

- Speelgoed waar niet mee gespeeld wordt, wordt direct opgeruimd
- Er wordt in de binnenruimte niet met speelgoed gegooid
- Kinderen mogen niet rennen of stoeien in de binnenruimte
- De deuren naar de binnen- en buitenruimte zijn vergrendeld en kunnen alleen ontgrendeld worden door een medewerker.
- Er zijn houten kasten om de kachels gemonteerd, zodat de kinderen zich niet kunnen branden en bezeren. Onderaan de kasten zijn openingen gemaakt zodat er onder de kachels schoon kan worden gemaakt en er voldoende ventilatie is. De kinderen kunnen hier niet onderdoor.

Groepsruimte BSO

- Er wordt met de kinderen afgesproken dat zij niet mogen rennen en met spullen mogen gooien
- Spelmateriaal waar niet mee gespeeld wordt, wordt direct opgeruimd
- Kinderen mogen niet rennen of stoeien in de groepsruimte

1^e verdieping

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de toegang naar de 1^e verdieping van het verblijf.

- Een traphekje blokkeert de toegang tot de trap
- De treden van de trap zijn aan de onderkant dichtgemaakt, zodat er geen kinderen tussendoor kunnen vallen.
- We leren kinderen dat zij geen toegang hebben tot de trap en de 1^e verdieping. Deze is uitsluitend bedoeld als slaapplek voor de kinderen en wordt dus niet betreed zonder een medewerker.

Buiten- / speelruimte

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de buiten- / speelruimte van het verblijf.

- De buiten- / speelruimte wordt voordat de kinderen hier gebruik van maken gecontroleerd op veiligheid. Je kunt hierbij denken aan: glasscherven, kapot buitenspeelgoed zoals schommels, klimrekken etc. en de eventuele aanwezigheid van personen of dieren die hier niet gewenst zijn.
- Kinderen gaan nooit zonder begeleiding naar buiten. Omdat de kinderen van het KDV en de BSO gezamenlijk gebruik maken van de buitenruimte, wordt er extra opgelet door de medewerkers en wordt dit in goede banen geleid.
- Bij de intake is er een toestemmingsformulier ingevuld en ondertekend door de ouders waarin aangegeven wordt welke activiteiten er door de oudere kinderen zelfstandig mogen worden ondernomen.
- De BSO kinderen lopen buitenom naar de speelplaats, zodat de kinderen van de KDV niet gestoord worden in hun groepsruimte.

Buiten spelen

Als we buiten gaan spelen verzamelen we ons in de hal en trekken onze jassen en schoenen aan. De samenstelling van de groep is bekend dus we weten hoeveel personeel er aanwezig moeten zijn en hebben dit vooraf gecheckt.

De medewerkers van Kinderen van September zorgen ervoor dat alle kinderen het toilet hebben bezocht of zijn verschoond voor het buitenspelen, zodat het aantal toiletbezoeken tijdens het buitenspelen minimaal is. Mocht er wel iemand gebruik moeten maken van het toilet tijdens het buitenspelen, dan wordt dit gemeld aan de andere medewerker(s). De medewerker die met het kind mee naar binnen gaat laat de deuren open, zodat ze, indien nodig, gemakkelijk kan worden teruggeroepen.

Als het buiten spelen klaar is zorgen wij ervoor dat alle kinderen tegelijk naar binnen gaan. De schoenen worden bij binnenkomst direct uitgetrokken. Als iedereen weer binnen is, wordt de deur goed afgesloten en worden de jassen weer opgehangen in de hal.

Op dit moment wordt alleen de achtertuin gebruikt voor het buitenspelen. Naast de entree aan de voorzijde van het pand is nu nog een pinautomaat aanwezig, waardoor er verschillende mensen op een dag het terrein op lopen. Deze overeenkomst is per 15 november afgelopen. Na deze datum zal de ruimte voor het pand opnieuw ingedeeld worden, zodat er voor het pand ook gebruik kan worden gemaakt van een buitenspeelruimte. Dit zal dan ook beschreven worden in de beleidsplannen van Kinderen van September.

Sanitaire voorzieningen kinderen

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de sanitaire voorzieningen voor kinderen .

- Er worden geen giftige of gevaarlijke stoffen bewaard in de sanitaire voorzieningen
- Een natte vloer wordt direct drooggemaakt
- Kinderen van het kinderdagverblijf en de BSO maken gebruik van de sanitaire ruimte grenzend aan de groepsruimte voor het kinderdagverblijf

Sanitaire voorzieningen volwassenen

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de sanitaire voorzieningen voor volwassenen

- Om te voorkomen dat kinderen in aanraking komen met (chemische) middelen of zoek raken hebben de kinderen hebben geen toegang tot de sanitaire voorzieningen voor volwassenen. Zie ook "leren omgaan met risico's".
- Er worden geen giftige of gevaarlijke stoffen bewaard in de sanitaire voorzieningen
- Een natte vloer wordt direct drooggemaakt
- Volwassenen en personeel maken gebruik van de sanitaire ruimte (voor gehandicapten).

Slaapruimte

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de slaapruimte van het verblijf.

- Om te voorkomen dat kinderen bekneld komen te zitten of zich bezeren, worden de bedjes altijd bij het naar bed gaan van kinderen gecontroleerd op beschadigingen en een veilige werking.
- De temperatuur in de slaapruimte is altijd comfortabel. Hiermee willen we het risico op wiegendood minimaliseren. Zie ook het gezondheidsbeleid.
- Kinderen kunnen vanuit de bedjes niet bij de gordijnen.
- Er is een vluchtroute vanuit de slaapkamer op de 1^e verdieping aanwezig.
- Op de slaapkamer hangen een tweetal camera's zodat alle zes de bedjes goed in zicht zijn en hierdoor de medewerkers niet om de 20 minuten naar boven hoeven.

Brandveiligheid

Hieronder beschrijven wij naast de algemene risico's en maatregelen de veiligheidsrisico's en maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot de brandveiligheid van het verblijf.

- Uiteraard doen wij er alles aan om een brand te voorkomen. Zo maken wij geen gebruik van onder andere kaarsen of snel ontbrandbare materialen
- Decoratiemateriaal of knutselwerkjes van kinderen zijn zoveel mogelijk aan de zijkanten (muren) van het verblijf bevestigd of geïmpregneerd / brandvertragend gemaakt
- Alle aanwezige brandblusmiddelen en installaties worden conform de wettelijk eis periodiek gecontroleerd en gekeurd
- Minimaal 1 maal per jaar organiseren wij een ontruimingsoefening zodat medewerkers en kinderen weten wat zij moeten doen bij een (indicatie) van brand
- Op de locatie is er altijd een medewerker aanwezig die in het bezit is van een geldig Kinder-EHBO en (indien nodig) BHV certificaat
- Gangpaden en nooduitgangen zijn altijd vrij. Eventuele obstakels worden direct verwijderd

Geldig erkend kinder-EHBO certificaat

Mocht er toch een ongelukje of incident gebeuren, dan is er altijd een (volwassen) medewerker binnen het verblijf aanwezig die beschikt over een geldig (Kinder) EHBO certificaat dat erkend is:

- Eerste Hulp aan kinderen van het Oranje Kruis;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Slachtoffers (SEHSO) van NedCert;
- Acute Zorg bij kinderen van NIKTA;
- Acute Zorgverlener Module Kind en Omgeving van NIKTA;
- Eerstehulpverlener van NIKTA;
- Spoedeisende Hulpverlening bij Kinderen (SEHBK) van NedCert;
- Basis Eerstehulpverlener-LPEV met de aantekening Eerste hulp aan Kinderen van Stichting LPEV;
- Eerste Hulp aan Baby's en Kinderen van het Nederlandse Rode Kruis, en
- Eerste Hulp bij werken met kinderen van het Nederlands Instituut voor Bedrijfshulpverlening.

Grensoverschrijdend gedrag

Hieronder beschrijven wij de maatregelen die wij hebben genomen met betrekking tot het risico van grensoverschrijdend gedrag. In dit beleid staat hoe het risico op grensoverschrijdend gedrag door zowel aanwezige volwassenen als kinderen zo veel als mogelijk wordt beperkt.

Met de incidenten die de afgelopen jaren binnen de kinderopvang hebben plaatsgevonden met betrekking tot grensoverschrijdend gedrag, vinden wij het belangrijk om hier uitgebreid bij stil te staan en hier aandacht aan te besteden binnen het veiligheidsbeleid. Daarnaast is ieder kinderverblijf door de overheid verplicht om dit onderdeel met ingang van 1 januari 2018 op te nemen.

1) *Het vierogen-principe*

Ons kindercentrum organiseert de dagopvang op zodanige wijze, dat de beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Het vierogen-principe is alleen verplicht voor de dagopvang en niet voor de gastouder of de buitenschoolse opvang.

Wij geven hier op de volgende wijze vorm aan:

- De dagopvang op onze locatie is zo georganiseerd dat een pedagogisch medewerker, pedagogisch medewerker in opleiding, of andere volwassene zijn of haar werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl hij of zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene
- Er zijn zoveel mogelijk twee medewerkers op de groep aanwezig. Dit kan ook een stagiaire zijn. Als een medewerker de groepsruimte verlaat wordt dit altijd gemeld aan een collega.
- Ouders en medewerkers kunnen op ieder moment het kinderdagverblijf en de groepsruimten betreden.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van deuren om de groepen af te sluiten. We werken met het open deuren beleid.
- Alle verschoonruimtes zijn goed inzichtelijk vanuit de groep.
- De kinderen laten de deuren open als ze naar toilet gaan.
- Op het moment dat een kind naar bed wordt gebracht gebruiken we een babyfoon die op de groep door de andere pedagogische medewerker goed hoorbaar is.
- De slaapruiimte is voorzien van een babyfoon en de medewerker die zich in de slaapruiimte begeeft meldt dit altijd bij een collega.
- We houden om het half uur persoonlijk toezicht in de slaapkamer. Dit is bij kinderen vanaf 1,5 jaar.
- De commodes beneden staan bij een raam in de groepsruimte. Dit raam is afgeplakt.

- Bij de kleinere kindjes en baby's houden we persoonlijk toezicht om het kwartier, en gaan we na het op bed leggen sowieso na 5 tot 10 minuten kijken of het kindje goed in slaap is gevallen.
- Al onze medewerkers en stagiaires zijn in het bezit van een VOG en worden continue gescreend.

2) *Open cultuur waarbij we elkaar durven aan te spreken*

Wij vinden het belangrijk dat we bij (een vermoeden van) grensoverschrijdend gedrag elkaar hierop durven aan te spreken en dit bespreekbaar maken met de leidinggevende of de directie. Tijdens iedere teamvergadering is het voorkomen van grensoverschrijdend gedrag (van kinderen en volwassenen) een vast onderdeel op de agenda.

3) *Medewerkers op de groep weten van elkaar altijd waar zij zijn*

De medewerkers die samen op een groep kinderen staan, weten van elkaar waar zij zijn en wat zij doen.

4) *Kinderen en grensoverschrijdend gedrag*

Een onderdeel van het pedagogisch beleid is het leren omgaan met waarden en normen. Rekening houden met elkaar en weten wat wel en niet toelaatbaar is, voor volwassenen en kinderen, vormen hierbij belangrijke aspecten. We doen er alles aan om kinderen mondig te maken en leren ze aan te geven als zij bepaald gedrag niet wenselijk vinden. Ook leren wij ze welk (eigen) gedrag gepast en ongepast is.

Achterwachting

Indien er slechts één pedagogisch medewerker aanwezig is en de beroepskracht-kind ratio voldoet aan de wettelijke eisen, dan is de achterwachting van toepassing. Deze regeling houdt in dat in geval van calamiteiten er een achterwachting beschikbaar is die binnen 15 minuten de kinderopvang kan bereiken.

Deze achterwachting is telefonisch bereikbaar tijdens de opvangtijden en kan binnen vijftien minuten aanwezig zijn op de opvanglocatie.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwachting:

Ariane Bootsma

06-27053523

Meldcode kindermishandeling

Een meldcode voor huiselijk geweld en kindermishandeling helpt onze medewerkers goed te reageren bij signalen van dit soort geweld. Sinds 1 juli 2013 zijn professionals verplicht de meldcode te gebruiken bij vermoedens van geweld in huiselijke kring. De houder bevordert de kennis en het gebruik van de meldcode. Wij hebben dan ook een eigen meldcode ontwikkeld waarin de volgende onderdelen en stappen zijn opgenomen:

- Stap 1: In kaart brengen van signalen
- Stap 2: Overleggen met een collega. En eventueel raadplegen van Veilig thuis (het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling). Of een deskundige op het gebied van letselduiding
- Stap 3: Gesprek met de betrokkene(n)
- Stap 4: Wegen van het huiselijk geweld of de kindermishandeling. En bij twijfel altijd Veilig thuis raadplegen
- Stap 5: Afwegingskader - Beslissen over zelf hulp organiseren of melden

De meldcode die wij gebruiken is inzichtelijk en te downloaden in een app op uw telefoon of tablet. Voor een uitgebreide omschrijving van de stappen wordt u doorverwezen naar het protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang op onze site of de app Meldcode KO.

Veiligheid en privacy

Een belangrijk onderdeel binnen ons veiligheidsbeleid is het op een goede manier omgaan met en het respecteren van de privacy van kinderen, ouders en medewerkers. Het aantal meldingen dat bij het Meldpunt Kinderporno is binnengekomen over bewerkt beeldmateriaal van kinderen neemt steeds verder toe. Om het risico op misbruik te voorkomen geven wij hier op de volgende manier vorm aan:

- Afbeeldingen of filmbeelden van kinderen worden nooit zonder toestemming van ouders / verzorgers met buitentaanders gedeeld, ook niet via het internet. Aan de ouders wordt hiervoor toestemming gevraagd middels het toestemmingsformulier beeldmateriaal
- We doen er alles aan om een roddelcultuur te voorkomen en spreken elkaar hierop aan op het moment dat dit toch plaatsvindt
- Wij verstrekken geen persoonlijke informatie aan andere ouders of derden zonder dat de betreffende persoon hier toestemming voor heeft gegeven of dat hier echt noodzaak voor is

Anti-pestbeleid

Kinderen, ouders en medewerkers moeten zich binnen het verblijf altijd veilig voelen. Voor pesterijen en treiterijen is geen ruimte. Indien niet tijdig wordt ingegrepen en het pesten langere tijd doorgaat, kunnen de gevolgen ernstig zijn. Ook veel volwassenen hebben nog last van het pestgedrag dat zij in hun jeugd meemaakten. 10 tot 15% van de kinderen bij de buitenschoolse opvang wordt gepest. Daarom ontwikkelen wij samen met de kinderen van de BSO een anti-pestprotocol.

Internetprotocol

We zien steeds vaker dat kinderen middels een mobiele telefoon, tablet of computer gebruik willen maken van het internet. Soms voor hun plezier of het zoeken van informatie voor bijvoorbeeld een spreekbeurt maar ook om contacten te onderhouden met bekenden en zelfs onbekenden. Om ook de veiligheid op het web te vergroten, hebben we als onderdeel van het veiligheidsbeleid een internetprotocol gemaakt. Ook leren wij kinderen bij het gebruik van internet dit op een verantwoorde manier te doen waarbij veiligheid en privacy voorop staan. Het internetprotocol is als bijlage toegevoegd.

Veiligheid: leren omgaan met risico's

Wij leren kinderen actief om te gaan met (kleine) veiligheidsrisico's. Door uit te leggen waarom we met elkaar bepaalde afspraken hebben gemaakt en ze te leren hoe we risico's op incidenten kunnen beperken, maken we ons verblijf nog veiliger. We leren kinderen:

- Dat zij niet met deuren mogen spelen
- Dat zij niet met elektriciteit, zoals stopcontacten en snoeren mogen spelen
- Er mag binnen de gangen en groepsruimten niet worden gerend
- Dat speelgoed waarmee niet (meer) gespeeld wordt, wordt opgeruimd
- Er mag niet met spullen gegooid worden tenzij dit voor een activiteit gewenst is
- We stoeien niet bij ramen, deuren of een radiator
- We houden rekening met elkaar
- Aan te geven wanneer zij iets niet leuk of gepast vinden
- We leren ze welke gedrag wel en niet gepast of gewenst is
- Wat zij moeten doen bij een ontruiming / alarm
- Dat als zij gemorst hebben met drinken, dit bij de groepsleiding te melden of op te ruimen
- Dat zij niet zonder toestemming in de volgende ruimten mogen komen:
  - De schoonmaakruimte
  - De hal
  - De voorraadkast
  - De keuken
  - De trap die toegang geeft tot de 1^e verdieping
- Ondanks het feit dat gevaarlijke en giftige stoffen op een veilige plek worden opgeborgen leren wij kinderen dat zij hier nooit aan mogen komen

Regels voor personeel

- Tassen en persoonlijke spullen worden op een plaats bewaard waar kinderen geen toegang toe hebben
- Geef het goede voorbeeld als het gaat om veiligheid en gezondheid
- Mobiele telefoons mogen alleen zakelijk gebruikt worden.
- Geheimhoudingsplicht voor wat betreft informatie over de kinderen.

Gezondheidsbeleid

Het gezondheidsbeleid draagt bij aan het bewerkstelligen van een gezond leefmilieu voor kinderen, ouders en de medewerkers binnen ons kinderverblijf. Door het volgen van de richtlijnen van dit beleid en de maatregelen die we hebben genomen en omschreven, worden (grote) gezondheidsrisico's zo veel mogelijk beperkt en uitgesloten. Naast het gezondheidsbeleid is het veiligheidsbeleid van kracht.

Het voorkomen van (de verspreiding van) ziektekiemen

Het verspreiden van ziektekiemen gaat razendsnel. Als er één kind ziek is, volgen er al snel meer. En ook medewerkers en ouders zijn niet ongevoelig voor deze ziektekiemen. We doen er dan ook alles aan om ons verblijf zo schoon en hygiënisch mogelijk te houden. Wij hebben hiervoor de volgende maatregelen genomen.

1) *Handhygiëne*

We doen ontzettend veel met onze handen. We vegen vieze billen af, spelen ermee in de zandbak, raken speelgoed aan, vegen even langs onze neus en eten vervolgens een boterham, koekje of een stuk fruit. Een goede handhygiëne is dan ook ontzettend belangrijk. We wassen onze handen:

- Na het (helpen bij) toiletgebruik
- Na het buitenspelen
- Voor het (helpen bij) eten
- Voor en na het aanbrengen van zalf
- Na het verschonen van een kind
- Na het verzorgen van wondjes
- Na het in contact komen met lichaamsvocht zoals snot, wondvocht of bloed
- Na contact met vuile was, afval of de afvalcontainer
- Bij zichtbaar vieze handen
- Bij verkoudheid (niezen, hoesten of snot)

Bij het handen wassen gebruiken we vloeibare zeep en wrijven onze handen minimaal 10 seconden goed over elkaar. Ook leren we kinderen hoe zij moeten zorgen voor een goede handhygiëne.

2) *Voedselhygiëne*

Omdat we binnen het verblijf ook voedsel en drinken bereiden en nuttigen, houden wij ons aan de wettelijke regels die zijn opgenomen binnen de warenwet. Op deze manier beperken we het risico op besmetting of voedselvergiftiging.

- Boodschappen die zijn binnengekomen worden direct op de juiste plek opgeborgen
- Producten worden voorzien van een sticker waarop de datum van eerste gebruik staat vermeld
- Voedsel en drinkflessen worden alleen bereid op de daarvoor bestemde plekken
- Gekoelde producten worden bewaard in de koelkast bij een temperatuur die ligt tussen de 4 en 7 graden Celsius
- Bij producten volgen wij de bewaar- en bereidingsadviezen op de verpakking
- We verhitten rauwe ingrediënten tot minimaal 75 graden in de kern

- Bij flesvoeding krijgt ieder kind zijn eigen fles
- Restjes eten worden weggegooid en niet opnieuw aangeboden
- Flessen worden na gebruik direct uitgespoeld en goed gereinigd
- Flessen en spenen worden aan het eind van de dag uitgekookt
- Moedermelk wordt bewaard bij een temperatuur van maximaal 4 graden Celsius
- Melk wordt nooit meer dan eenmaal opgewarmd en opnieuw aangeboden
- Gekoelde producten die langer dan 3 kwartier buiten de koelkast zijn geweest worden weggegooid

Zieke kinderen

De vraag die dit vaak als eerst teweeg brengt is wat is ziek zijn? Kinderen zijn ziek als:

- hun lichaamstemperatuur boven de 38,5 graden is
- ze één op één aandacht nodig hebben
- ze een besmettelijke ziekte hebben

Bij koorts wordt opgemerkt dat dit zeer kind afhankelijk is. Het ene kind voelt zich met een lichaamstemperatuur van 38 graden niet lekker terwijl een ander kind met 39 graden nog lekker door gaat. Sommige kinderen hebben ook vaak verhoging of koorts en andere kinderen weer niet.

Bij het bekijken of een kind naar De Kinderen van September mag komen of daar mag blijven, wordt er in eerste instantie gekeken naar het kind. In principe is het zo dat een kind met een temperatuur van 38,5 graden of meer opgehaald dient te worden. Maar dit is vooral nodig bij de extra aandacht die een kind nodig heeft. Een kind dat één op één aandacht nodig heeft, of zich niet lekker voelt om wat voor reden dan ook is thuis beter af dan op het kinderdagverblijf waar de aandacht verdeeld moet worden over alle kinderen.

Mocht het zijn dat uw kind te ziek is om op het kinderdagverblijf te blijven dient het kind opgehaald te worden. Een kind wat één op één aandacht nodig heeft is beter af thuis in hun eigen omgeving. Bij veel besmettelijke ziekten is de besmetting vaak voordat er uiterlijke vertoning zijn en is het kwaad al eerder geschied. De pedagogische medewerker neemt wanneer mogelijk altijd contact op met de leidinggevende en samen zullen zij bepalen wanneer het kind niet aanwezig kan en mag zijn, met in acht neming van de GG&GD regels.

Schone speel- en leefomgeving

Gezondheid begint bij een schone speel- en leefomgeving. Kinderen horen op te groeien in een veilige en gezonde omgeving. Hierbij is het een eerste vereiste dat de binnen- en buitenruimte van het kinderdagverblijf schoon en hygiënisch is. De medewerkers en leidinggevende zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het schoonmaakbeleid.

- We waarborgen een consequente schoonmaak, door het schoonmaakschema te hanteren
- Zichtbaar verontreinigde ruimtes worden direct schoongemaakt
- Sanitaire ruimtes worden dagelijks schoongemaakt
- Meubilair is zo gemaakt dat het makkelijk schoon te maken is en er geen vuil achter kan blijven
- De vloer en het meubilair dat dagelijks gebruikt wordt moet dagelijks schoongemaakt worden
- Hoger gelegen oppervlakken moeten wekelijks gereinigd worden
- Verticale oppervlakken worden maandelijks gereinigd
- Knutselwerk en dergelijke worden na een maand verwijderd als ze niet gereinigd kunnen worden, of we verwijderen het als ze al eerder zichtbaar stoffig zijn
- Speelgoed wordt maandelijks gereinigd of indien nodig eerder
- Speelgoed dat door zieke of verkouden kinderen is gebruikt wordt direct gereinigd

In de bijlage is het schoonmaakschema opgenomen.

Textiel

Washandjes, handdoeken, slabbers en vaatdoeken worden na gebruik dagelijks gewassen. De schoonmaak van het beddengoed en overig textiel wordt periodiek gereinigd. Zie hiervoor de actielijst.

Allergieën

Ouders worden verzocht om eventuele allergieën melden. We proberen kinderen niet of zo min mogelijk in aanraking te laten komen met stoffen die een allergische reactie kunnen veroorzaken. Zo letten wij erop dat er geen planten en struiken in de tuin geplaatst worden die mogelijk stuifmeel afgeven. Uiteraard houden wij ook rekening met voedselallergie. Als een kind een allergische reactie vertoont overleggen wij met de ouder hoe te handelen.

Een gezond binnenklimaat

Het binnenmilieu is de leefomgeving binnen in een gebouw. Voor een gezond binnenmilieu zijn de volgende factoren van belang: luchtverversing, temperatuur en vochtbalans en de kwaliteit van de (binnen)lucht. Om de luchtkwaliteit goed op peil te houden worden onderstaande maatregelen in achtgenomen:

- Er wordt voldoende geventileerd. Ventilatie is het proces waarbij ‘verse’ lucht buiten naar binnen wordt toegevoerd en gebruikte lucht van binnen naar buiten wordt afgevoerd. Vooral bij infectieziekten die via in de lucht zwevende kleine druppeltjes worden overgedragen is een goede ventilatie belangrijk om verspreiding van de ziekte tegen te gaan. Daarnaast is ventilatie ook belangrijk voor het afvoeren van hinderlijke geuren en anderszins schadelijke stoffen.
- We proberen ervoor te zorgen dat er binnen altijd een aangename temperatuur is van minimaal 18 graden
- Wanneer er iets mis is met de CV, wordt dit direct gemeld bij de leidinggevende. Deze neemt direct maatregelen om eventuele problemen te verhelpen
- Er wordt periodiek onderhoud gepleegd aan apparatuur die van invloed is op het binnenklimaat, zoals de CV installatie en ventilatieroosters.
- Bij zomerse warme dagen zijn de volgende maatregelen van toepassing:
  - Doe overdag zo weinig mogelijk verlichting aan;
  - Monitors van computers en ook andere warmtebronnen zo min mogelijk gebruiken
  - Gordijnen bij zonsopgang naar sluiten en bij zonsondergang openen.
  - Plan geen intensieve bewegingsactiviteiten
  - Ventileer en lucht s’ avonds en s’ nachts het gebouw
  - Let wel op inbraakpreventie
  - Zorg voor dwars ventilatie als er geventileerd wordt (het openen van voorzieningen in tegenover elkaar liggende gevels)
  - Let wel op de eisen rondom de brandveiligheid van het gebouw.
  - Laat kinderen en medewerkers extra drinken en wacht niet tot dorstgevoel
  - Laat de kinderen buiten blijven als het daar koeler is dan binnen (maar voorkom blootstelling aan direct zonlicht tussen 12:00 en 15:00 uur)

Frisse lucht

Naast een goede ventilatie, door gebruik te maken van de bovenramen, nemen we ook extra maatregelen om de lucht schoon en fris te houden voor de kinderen.

- We gebruiken geen spuitbussen (verf, haarlak en luchtverfrissers in de ruimte met kinderen)
- Er wordt alleen lijm op waterbasis gebruikt
- We gebruiken geen wasbenzine, terpentijn, verfabijtmiddelen of andere chemicaliën met oplosmiddelen waar kinderen bij zijn
- We gebruiken geen sterk geurende producten en gebruiken reinigingsmiddelen met zo weinig mogelijk geur
- We zorgen ervoor dat sanitaire ruimten dagelijks gereinigd worden of indien nodig tussendoor

Een gezond buitenmilieu

1) Schoonhouden buitenruimte

Voordat kinderen gaan buitenspelen checkt een pedagogisch medewerker altijd eerst de buitenruimte op de aanwezigheid van ongedierte, onkruid zoals brandnetels, uitwerpselen van dieren, (zwerf)afval en andere zaken die een risico vormen voor de veiligheid en daarmee ook de gezondheid van kinderen. Is er iets niet in orde dan wordt dit direct verholpen of er worden maatregelen genomen om ervoor te zorgen dat de gezondheid van kinderen niet in gevaar komt.

2) Teken en insectenbeten

Tekenbeten kunnen voorkomen worden door bij natuurwandelingen beschermende kleine te dragen: dichte schoenen, sokken, een lange broek en een shirt met lange mouwen. Als er toch een teek op de huid van een kind gevonden wordt, moet deze zo snel mogelijk verwijderd worden met behulp van een tekenpincet.

Wespen en bijen veroorzaken nare pijnlijke steken. Ze worden aangetrokken door zoete geuren. De kinderen worden voor het naar buiten gaan gecontroleerd op plakkerige handen en monden. Wanneer een kind door een bij/wesp gestoken wordt, wordt direct de angel verwijderd en het gif uitgezogen. Daarna leggen we eventueel een coldpack op het wondje, ter verkoeling en verzachting van de pijn. Er kan Azaron op de plek gesmeerd worden. Soms treedt na een wesp- of bijensteek een heftige allergische reactie op (zwellings, ernstige benauwdheid, verwardheid en/ of bewusteloosheid). We zijn hier alert op en waarschuwen in dat geval de ouders en in ernstige gevallen ook een arts en/of ambulance.

3) *Contact met dieren*

Het kan zijn dat kinderen (buiten of tijdens uitstapjes) in aanraking komen met dieren. We zorgen er altijd voor dat dit onder begeleiding van een medewerker gebeurt. Deze is er alert op dat een kind niet gebeten of gekrabd wordt door een dier, bijvoorbeeld bij een bezoek aan de kinderboerderij. Na afloop worden altijd de handen gewassen.

4) *De zandbak en het gebruik van een zwembadje*

De zandbak is een bron van bacteriën en ziektekiemen. Het is dan ook belangrijk dat we het zand zo schoon mogelijk houden. Voor ieder gebruik wordt de zandbak gecontroleerd. Viezigheid of uitwerpselen van dieren worden direct verwijderd. Daarnaast wordt het zand in de zandbak periodiek of indien noodzakelijk eerder vervangen. Zie ook de actielijst.

Bij gebruik van een zwembadje wordt het water dagelijks of, indien er viezigheid of poep in het water ligt, direct ververs. We leren kinderen dat zij in de zandbak of het zwembadje niet mogen eten en drinken.

5) *Zomerperiode*

Als de kinderen in de zomer gaan buitenspelen worden zij minimaal een half uur van te voren ingesmeerd met een zonnebrandcrème met een hoge beschermingsfactor. Er wordt gezorgd voor voldoende schaduwplekken en bij hoge temperaturen zorgen we dat de kinderen extra drinken aangeboden krijgen. Er wordt op gelet dat kinderen niet te lang in de felle zon spelen. Wanneer blijkt dat kinderen het te warm krijgen, gaan wij naar binnen. Dit alles om de kans op uitdroging of een zonnesteek te voorkomen.

Gezondheid: leren omgaan met risico's

Wij leren kinderen actief om te gaan met (kleine) gezondheidsrisico's. Door uit te leggen waarom we met elkaar bepaalde afspraken hebben gemaakt en ze te leren hoe we risico's kunnen beperken, maken we ons verblijf nog gezonder. We leren kinderen:

- Wanneer en hoe zij hun handen moeten wassen
- Dat zij niet richting een ander niezen of hoesten
- Dat zij niet in de zandbak of het zwembadje mogen eten of drinken

Bijlage 1 - Anti-pestprotocol

Kinderen, ouders en medewerkers moeten zich binnen het verblijf altijd veilig voelen. Voor pesterijen en treiterijen is geen ruimte. Indien niet tijdig wordt ingegrepen en het pesten langere tijd doorgaat, kunnen de gevolgen ernstig zijn. Ook veel volwassenen hebben nog last van het pestgedrag dat zij in hun jeugd meemaakten. 10 tot 15% van de kinderen bij de buitenschoolse opvang wordt gepest. Daarom hebben wij een anti-pestprotocol ontwikkeld die het gevoel van veiligheid vergroten.

Het anti-pestprotocol is niet alleen voor de kinderen bestemd. Ook ouders en medewerkers dienen zich hieraan te houden. Met elkaar hebben wij de volgende afspraken gemaakt:

- Iedereen dient ervan doordrongen te zijn dat pestgedrag een negatieve invloed heeft op de cognitieve en emotionele ontwikkeling van het kind
- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: kinderen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), medewerkers en de ouders/ verzorgers
- Pesten wordt regelmatig bespreekbaar gemaakt
- Ik accepteer de ander zoals hij is en ik discrimineer niet
- Ik sluit niemand buiten
- Ik scheld niet en doe niet mee aan uitlachen en roddelen
- Ik blijf van de spullen van een ander af -als er ruzie is speel ik niet voor eigen rechter
- Ik bedreig niemand, ook niet met woorden
- Ik gebruik geen geweld
- Als iemand mij hindert vraag ik hem of haar duidelijk daar mee te stoppen
- Als dat niet helpt vraag ik om hulp

Dit geldt ook voor pestgedrag via het internet.

Preventieve maatregelen

Verbetering van de cultuur binnen het verblijf/groepsklimaat. Hieronder vallen alle maatregelen die door directie en de pedagogisch medewerkers genomen worden, waardoor de sfeer op het kinderverblijf en het pedagogisch klimaat in de groepen verbeteren.

Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met pesterijen of geweld worden opgelost maar uitgesproken.

Het voorbeeld van de (pedagogisch) medewerkers (en thuis de ouders) is van groot belang. Agressief gedrag van medewerkers, ouders en de kinderen wordt niet geaccepteerd. De medewerkers horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. De medewerkers en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden, dit met elkaar communiceren en hierin samen optrekken.

(vervolg) - Anti-pestprotocol

Eén van de belangrijkste pedagogische doelen is het bijbrengen van normen en waarden. Iedereen is verantwoordelijk voor een goede sfeer binnen het verblijf.

Aanpak pestgedrag

Mocht er binnen het kinderverblijf toch gepest worden dan nemen wij de volgende stappen:

- 1) Kunnen de kinderen er samen uitkomen?
- 2) Bied begeleiding en probeer samen tot een oplossing te komen voor de pesterijen. De medewerker begeleidt de kinderen hierbij, maar probeert hierbij de kinderen zoveel mogelijk samen tot een oplossing te laten komen.
- 3) De medewerker neemt duidelijk stelling tegen het pestgedrag; pesten kan niet en mag niet.
- 4) De medewerker probeert te ontdekken waar het pestgedrag (van de pester) vandaan komt. Is er iets veranderd in de thuissituatie, wordt de pester zelf gepest etc.?
- 5) Ondersteun en bied hulp aan het gepeste kind en aan de pester
- 6) Gaat het pesten door? Dan volgt een waarschuwing aan de pester
- 7) Afhankelijk van hoe lang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn/haar gedrag worden de ouders geïnformeerd. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken.

Bovenstaande maatregelen zijn ook van toepassing bij pesterijen via het internet. Ook als dit thuis plaatsvindt en de kinderen elkaar kennen via het kinderverblijf, hebben niet alleen de ouders maar ook het kinderverblijf een verantwoordelijkheid.

Bijlage 2 Internetprotocol

De computer, tablet en mobiele telefoon spelen steeds meer een rol in de vrijetijdsbesteding van kinderen en volwassenen. We willen kinderen begeleiden en ze leren zo veilig mogelijk van het internet gebruik te maken. We hebben daarom samen de volgende afspraken gemaakt voor het internetgebruik binnen ons kinderverblijf:

- Er mag alleen van het internet gebruik worden gemaakt na toestemming van de groepsleiding
- Er is altijd een medewerker aanwezig die toezicht houdt op het kind en de computer
- We gaan niet bewust op zoek naar (ongepaste) websites waarop geweld of seks wordt afgebeeld of besproken
- Zie je iets op het internet waar je je niet prettig bij voelt? Klik dit dan weg en vertel dit aan de groepsleiding
- Ik gebruik geen chatprogramma's, e-mail of sociale media als ik dat niet eerst heb overlegd met de groepsleiding
- Ik pest nooit via het internet
- Ik geef nooit persoonlijk informatie (namen, adressen, foto's) tenzij de groepsleiding hier toestemming voor geeft
- Op vragen voor 'downloaden of installeren' antwoord ik altijd NEE of ik druk op Annuleren. Bij twijfel vraag ik hulp aan de groepsleiding
- Ik gedraag me op het internet netjes, net als in het echte leven

Als je je niet aan deze afspraken houdt kan de groepsleiding aangeven dat je geen gebruik meer mag maken van de computer, tablet of het internet.

Bijlage 4 Actualiseren veiligheids- en gezondheidsbeleid

Het veiligheids- en gezondheidsbeleid is een levend document. Dat betekent dat het beleid nooit af is en bij veranderingen binnen het kinderverblijf, constatering of bij incidenten wordt aangepast. Het beleid is een vast agendapunt binnen de teamvergaderingen. Hieronder geven we aan wanneer het beleid voor het laatst is geactualiseerd en wat de reden was voor de aanpassing.

Datum aangepast:
22-9-2018
Reden aanpassing:
Bij het indelen van de ruimte blijkt dat afsluiten keukengedeelte niet mogelijk is. Dit aangepast door overal haakjes op de kastjes te plaatsen in de keuken. En tussendeuren naar hal eruit gehaald i.p.v. met haakjes te werken. Gebruik toiletruimte nog aangepast. In verband met 2 toiletten een apart toilet voor kinderen en volwassenen.

Datum aangepast:
14-10-2018
Reden aanpassing:
Stappenplan veilig van 1 ^e etage naar buitenspeelruimte. Duidelijk omschreven hoe we naar de buitenruimte toegaan.

Datum aangepast:
30-11-2018
Reden aanpassing:
Het 4-ogen principe uitgebreid en hierin o.a. opgenomen dat er een babyfoon beneden aangezet wordt op moment dat er 1 medewerker op de groep is. En toestemmingsformulier toegelicht bij buiten spelen blz.9

Datum aangepast:
26-02-2019
Reden aanpassing:
Aangepast naar het inspectierapport 2019 en het waarborgen en actueel houden van het beleid.

Datum aangepast:
02-04-2019
Reden aanpassing:
Aangepast ivm de verhuizing naar Van Aylvaweg 38.

Datum aangepast:

14-05-2019

Reden aanpassing:

Aangepast ivm de verhuizing naar Van Aylvaweg 38.

Datum aangepast:

22-06-2019

Reden aanpassing:

Nalopen beleidsplan 2 weken na start op nieuwe locatie.
